Aristoteles: Logica vetus: Copulata super veterem artem Aristotelis secundum viam Thomae Aquinatis, cum textu
[Cologne: Heinrich Quentell], 13 Aug. 1488, 1488 Seite 95

habet solum vnā differentiā que adiūcta gene/
ri sufficienť spēm diffinit: dicendo hō est aīal ra
tionale. ¶ Dicendū φ vni⁹ spēi est tm̄ vna dif
ferentia prima ⁊ ppria, possunt tm̄ vni⁹ eē plu
res circūloquutiue p quas circūloquimur vnā
differentiā ppriā innoīatā, sicut supposito φ ra
tionale nō sit ppria differentia hoīs tūc optet
ppriam differentiam eius circūloqui p ratio/
nale mortale sed nūq̄ʒ circūloquitur vnū gen⁹
primum p duo genera.

Genus āt ⁊ spēs cōmune quidē habēt
de pluribus queadmodū dictū est pre
dicari, sumatur autem spēs vt spēs nō
etiam vt genus si fuerit idē spēs et ge/
nus, cōmune autē his ē et pora esse eo/
rum de quibus predicanť, et totū quid
dam est vtrumqʒ.

Ista est scđa pars huius capituli in qua Por
phi. ɔpat genus ad spēm penes ɔuenientiā. et
differentiā, ponens pmo tres cōuenientias pri
ma est φ genus ⁊ species hoc cōe hn̄t φ p̄dican
tur de plurib⁹ inqʒtū vtrūqʒ eoꝝ est vl'e. qđ est
in multis ⁊ de multis dicitur. Et q̄ʒuis tal' cō/
munitas ɔueniat tam generi gn̄alissimo q̄ʒ sb/
alterno ⁊ sil'r tā spēi spālissime q̄ʒ subalterne tm̄
in pposito accipiť genus vt genus ⁊ nō vt spe/
cies q̄ʒuis ad diuersa quedā illoꝝ pn̄t esse gn̄a.
⁊ spēs ⁊ maxime ɔueniunt ista generi qđ est ge
nus tm̄ ⁊ speciei que est spēs tm̄. Scđa ɔueni
entia est quia vtrūqʒ eoꝝ est prius eo de quo p̄
dicatur eo φ sunt pncipia essentialia illoꝝ de q̄/
bus p̄dicanť pncipiū aūt prius est pncipiato si
ue eo cuius est principiū. Tercia est quia vtrū/
qʒ eoꝝ totū est quoddā respectu suoꝝ inferiorū
quia vtrūqʒ ɔtinet ea de quib⁹ p̄dicatur. ɔti/
nens autē totū est ad id quod cōtinetur.

Sed Spēs ē totū respectu generꝭ ḡ nō ecōtra
Añs pbatur quia spēs ɔponiť ex genere
⁊ differentia sʒ ɔpositū habet rationē totius.
¶ Dicendū φ est duplex totū vt ad ppositum
sufficit scʒ totum integrale ⁊ vniuersale. Et bm
hoc etiā duplex est pars scʒ tocius integralis ⁊
toti⁹ vl'is vn̄ si loquamur de toto integrali dif/
finibili spēs ē totū genus aūt est ps integralis
diffinitiua. Si vero loquamur de toto vl'i sic
econtra genus est totū ⁊ species est pars qn̄ ɔpa
tur ad genus. ⁊ sic loquimur de toto in ppoi/
to. Uel dicendū φ genus capiť dupliciter vno
modo bm se. ⁊ sic est quoddā totū. Alio° vt cō
paratur ad aliquā naturam magis determiātā
et sic habet rationem partis.

Differunt aūt φ genus quidē ɔtinet
spēs sub se. spēs vero ɔtineť ⁊ nō ɔti/
net genera: in pluribus eñi gen⁹ q̄ʒ spe
cies est, genera eñi p̄iacere optet ⁊ for/
mata specificis differentijs pficere spe
cies, vn̄ ⁊ priora sunt natural'r genera
⁊ simul interimentia. sed que nō sunť in
terimanť. et spēs quidem cū sit. est ⁊ ge
nus. genus vero cū sit nō oīno erit spe
cies, et genera quidē vniuoce de spēb⁹
p̄dicantur species vero de generib⁹ mi
nime, Amplius gn̄a quidē abūdant ea/
rum que sub ipsis sunt spēꝝ ɔtinētia.
species vero a generib⁹ abūdāt pprijs
differentijs, Amplius neqʒ spēs fiet vn̄
q̄ʒ generalissimū neqʒ gen⁹ spālissimū.

Hic porphirius ponit septem drn̄as inter ge/
nus et spēm pma est quia genus ambitu sue po
testatis ɔtinet sub se spēs. spēs vero ɔtinent. et
non ɔtinent genera. Cuius rō est quia gen⁹ ha
bet se in plus q̄ʒ species ⁊ bm Porphi. in p̄cedē
tibus genus est collectio multoꝝ. i. multaꝝ spe
cieꝝ in vnū ⁊ loquitur hic de ɔtinentia potesta
tiua ⁊ nō actuali. qꝛ bm talem spēs magis ɔti/
net genus q̄ʒ econtra. ¶ Scđa differentia. qꝛ
genera bm intellectum p̄iacere optet spēbus. c⁹
causa et signū est quia genera nō possunt pfice/
re spēs nisi informata specificis differentijs. id
aūt qđ formatū ɔstituit aliud p̄iacet illi sic cu/
prū preiacet statue. ¶ Tercia differentia q̄ seq̄
tur ex scđa est quia ex eo φ genus p̄iacet tamqʒ
materia sic bm intellectum pus est spēbus.
Quarta que sequitur ex tercia est φ interemptꝭ
generib⁹ simul interimūtur species. sed nō ecō/
tra quia omnibus spēbus ⁊ differentijs inter/
emptis adhuc saluatur genus bm suū esse intel
lectuale Quinta differentia quia genera p̄dicā
tur vniuoce de suis speciebus eo φ dant eis no
men subam ⁊ rationem. Spēs vero de generi
bus mīme p̄dicantur ordinata p̄dicatione nō
eñi p̄dicantur de generib⁹ nisi p accidēs q̄ʒuis
eñi quoddā animal sit homo ⁊ ratio hominis
cuidam ɔueniat aīali non tamē ɔuenit aīali in
cōmuni. ¶ Sexta differentia quia genera ɔti/
nentia potestatiua abūdant a speciebus eo φ cō
tinent species. spēs vero ɔstitute abundāt a ge
neribus ɔtinentia ppria gratia differentiaꝝ p
quas ɔstituūtur que differentie actu in spēb⁹
sunt ɔtente cum genus nō habeat eas nisi po/

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-226/0095
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG